

Demm li ma jiġbidx

Traduzzjoni tal-poeproża *Two Sisters* (II) ta' Lydia Davis

Daniel Cossai

“Il-ghaliex meta jkun hemm żewġt ahwa, bilfors li waħda minnhom tkun iktar kerha u goffa mill-oħra, waħda anqas jilhqilha, l-oħra anqas bil-ghaqal.” – Lydia Davis

I

Iż-żghira, imxebbgħa fil-hanut, ġebbdet idha u daqqet il-qanpiena. Il-kbira dlonk tfaċċat fit-taraġ u bdiet niezla bil-mod il-mod biex tistaqsi liż-żghira għalfejn kienet ċomplet.

Semplici: biex taraha niezla. Għax tant hi hoxna u tant timxi bil-mod li t-tarġiet jingħu u jwerżqu biex jifilhu l-piż tagħha; għax it-taraġ tinzlu nifisha maqtugħ, idha u l-poġġaman haġa waħda, bħallikieku kien id il-pa meta kienet għadha qed timraħ timxi; koxxa mbaċċa thabbat ma' koxxa mbaċċa. Għaż-żghira dan kollu divertenti; jaqta' f'it mill-monotonija ta' filgħodu.

Minn dan ma tliessen xejn. Lil oħtha tgħidilha biss, “Hawn żball fiċ-ċifri tal-bieraħ.” Imma dduhomm kemm idduhomm drabi, ovvjament il-kbira ma ssibux l-iżball. Bilkemm setgħet iċċaqraq spallejha f'libsitha sikkata li qajla kienet għadha tigiha hi u tipprova tara, u għekiesha ntefhu għmielhom wara tant ħin bilwieqfa.

Iż-żghira ma setgħetx tidhak biha spiss wisq b'dan il-mod, għax inkella kienet tinqabad. Imma dan kien biss iżidilha l-eċitament.

II

L-aħwa kibru. Ma kellhomx għażla ħlief li jibqgħu jorqdu fl-istess sodda. Billejl joħolmu ħolm differenti u filgħodu jaħbuh minn xulxin. Kultant jolqtu lil xulxin bi żball u jingibdu lura sparati bħallikieku nstamtu. Bilkemm jorqdu u xejn ma jhossuhom mistrieħa kif jisbaħ. Waħda tqum kmieni, tmur sat-toilet, imbagħad tixtieq tkompli torqod. Imma x'gost kien fiha li tmur lura f'dik l-għadira ta' sodda b'oħtha mixhuta fuqha bħal baqra tegħreq bla heda bis-šana tal-bidu tas-sajf?

III

Kuxxtejn oħti l-veru ċangaturi. Il-patatiet erhilha tiblagħhom waħda wara l-oħra bħallikieku ħosbiena li minn mument għal iehor se jirvellaw, bħallikieku kienu l-Poplu tagħha. Le, din x'passjoni hi li għandha? Nitkexkex nara dik il-ħarsa s-soltu dejjem qisha fil-qamar tiffoka f'daqqa meta jitpoġġa quddiem l-platt tal-ikel. Nibża' li se taħtaf mhux biss l-ikel iżda lili u l-povra ħajti miegħu. Hdejn id-daħqa tagħha, tiegħi qisha t-tpespisa t'għasfur qalb il-liedna. Insomma, dik qatt ma tidhaq. Jien qatt ma nidhaq. Imma s-skiet tagħha tant huwa aqwa minn tiegħi li tiegħi qisu ħarira duħħan taħt šaba xita.

IV

Ghodwa waħda ż-żgħira ċapċpitilha waħda fuq ħaddha lill-kbira. Kienet frustrata u mxebbgħa bil-monotonija ta' ħajjitha. Iddispaċieha mill-ewwel. Mhux għax wegġgħet lil oħtha, li baqgħet qisha statwa bix-xokk, idha fuq ħaddha u l-kappell jirrombla mal-art. Le, xejn minn dan, imma għax issa oħtha kienet se tagħmel sekl u tnewwaħ u tingħi, għax kienet se ddum sejra biha xhur shaħ u liż-żgħira kienet se twaqqgħalha wiċċha l-art u tirrabjaha. Riedet iċċekken lil oħtha b'xi mod, jew anki gġibha fix-xejn, u minflok kienet kabbritha b'dinjità għdida.

V

Gixt aħwa, qishom tal-ġebel, ma jitkellmux. Ma jaqblu f'xejn ħlief f'min gāghom fid-dinja. Waħda tqum kmieni u l-oħra tard; waħda

ma tiekol xejn li ġej mill-annimali u l-oħra ara ma ssemmilhiex whole grains; waħda jaħkimha raxx fis-sajf u l-oħra allergika għas-suf; waħda ma tersaqx lejn iċ-ċinema għax tibża' li joqogħdu jittantawha u l-oħra m'għandhiex sabar toqgħod quddiem it-televisin; elezzjoni wara l-oħra l-vot ta' waħda jpatti għal tal-oħra. Jaqblu biss f'kemm ma jniżżlux lil xulxin.